

De actuaris in beweging

De artikelen in De Actuaris hebben vaak een inhoudelijke en/of wetenschappelijke achtergrond. Het onderwerp van deze editie van de Actuaris (De actuaris in beweging) leent zich bij uitstek om daar van af te wijken.

Een al eerder verkend en actueel onderwerp is 'de actuaris van de toekomst'. Waar we de wereld om ons heen in de breedste zin van het woord zien veranderen, is de pensioenwereld de afgelopen jaren inmiddels ook aan veranderingen onderhevig. En daarmee zien we ook de werkzaamheden van een actuaris veranderen. Het alom bekende beeld van een honkvaste actuaris die onlosmakelijk verbonden is met zijn rekenmachine en rekentools is naar mijn mening al lang niet meer geldig.

Een aantal actuarissen heeft al een sprong in het diepe gewaagd en heeft gekozen voor een ander beroep. Maar wat maakte dat een honkvaste actuaris dat hij of zij gaat bewegen? En wie waren zij die de actuaris lieten bewegen? In dit artikel beschrijf ik de verschillende rollen die ik in mijn carrière heb vervuld – van een startend actuaris met rekenmachine en rekentools tot een allround actuaris met onder andere kennis van Data Science projecten.

Ik ben met een econometrische achtergrond in het bedrijfsleven gestapt en aan de slag gegaan als actuaris bij een adviesbedrijf. In de beginperiode was ik vooral bezig met rekenwerk voor pensioenfondsen en werkgevers. Via cursussen en trainingen ben ik vervolgens in contact gekomen met een aantal internationale collega's binnen het bedrijf waar ik werkte. Zodoende kwam ik in aanraking met pensioenen en arbeidsvoorwaarden 'over de grens' en daarmee was voor mij een nieuwe interesse ontstaan. Door mee te werken aan (internationale) fusie en overnameprojecten kon ik ervaring opdoen in het waarderen van arbeidsvoorwaarden en begaf ik mij buiten het pensioendomein.

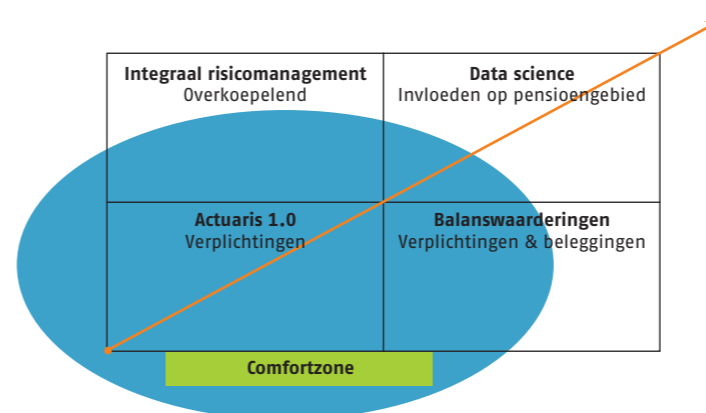
Niet uitzonderlijk was dat na afronding van dergelijke projecten er een vervolgtraject volgde. Er kwam ook een belangrijk kantelpunt in de carrière van de schrijfster. Waar tot nu toe de focus vooral lag op de waardering van pensioenen met rekentools, ging ik steeds vaker aan de slag met de waardering van arbeidsvoorwaarden. Maar dat was niet alleen in kwantitatieve zin; ook de 'softere' vraagstukken over culturele verschillen bij fusiebedrijven in kaart en (mogelijk) bijeen te brengen kwamen langs. De rekentools waren dan ook niet altijd meer nodig.

Het voornamelijk kwantitatieve werk kreeg steeds meer plek voor kwalitatief werk. Vanuit deze interesse heb ik een overstap gemaakt naar een pensioenuitvoerder. Op dat moment kwamen de eerste ervaringen met Data Science langzaam aan de pensioenwereld binnen. En daarmee werd een begin gemaakt met de toepassingen van Data Science bij de pensioenuitvoerder waar ik werkte. Via mijn werkgever kreeg ik de mogelijkheid om deel te nemen aan een van de onderzoeken die Netspar¹ uitvoert. Door Netspar is het onderwerp Data Science nadrukkelijk benoemd als thema gezien de mogelijk impact op haar netwerkpartners. Een onderzoek op het gebied van Data Science en invloed van Data Science op pensioenuitvoerders was daarbij een logisch eerste onderzoeksgebied.

In een werkgroep over Data Science bestaande uit collega's uit het pensioenveld met diverse achtergronden is onderzoek gedaan naar de veranderende rol van pensioenuitvoerders als gevolg van Data Science. Vooraf werden er geen kaders meegegeven – slechts dat de paper niet inhoudelijk de Data Science toepassingen ging beschrijven en de rekentechnieken achterwege konden blijven.

Na diverse bijeenkomsten heeft de werkgroep eind 2018 een paper gepubliceerd (te downloaden via <https://www.netspar.nl/publicatie/veranderende-rol-pensioenuitvoerders-als-gevolg-van-data-science/>). De werkgroep heeft de paper bij onder andere het Centraal Planbureau gepresenteerd en binnenkort volgt nog een artikel. Op dit moment denk ik na over een vervolg op de paper waarbij de aandacht uitgaat naar de andere spelers in de pensioenwaardeketen en de gevolgen van Data Science. Verder houd ik mij inmiddels ook bezig met de vertaalslag van de kwantitatieve waarderingsrisico's van de pensioenverplichtingen naar kwalitatieve risicobeheersmaatregelen.

Dit brengt mij tot het volgende model waarin ik de verschillende werkgebieden heb weergegeven waar we de actuaris kunnen tegenkomen – de actuaris in zijn eigen vertrouwde omgeving (comfortzone) als startpunt en mogelijke andere rollen in het pensioendomein. Van de actuaris 1.0 met kennis van de pensioenverplichtingen tot kennis van beide kanten van de balans. En van de minder harde cijferkant gezien risicomanagement tot Data Science. En buiten het pensioendomein – zal daar ook een plek voor een actuaris zijn?

Hoewel de rode draad in mijn loopbaan het pensioendomein is, hebben de diverse uitstapjes ertoe geleid dat ik mij als actuaris in de volle breedte van het pensioendomein en aangrenzende kennisgebieden kan bewegen.

DAAR LIJKT EEN WERELD VAN VERSCHIL TUSSEN TE ZITTEN, MAAR DOOR ALLE ERVARINGEN 'ONDERWEG' GING DAT GELEIDELIJK

De basis 'actuaris 1.0' biedt een stevig fundament waar vanuit vele mogelijkheden bestaan om je verder te ontplooiën. De comfortzone van een actuaris heeft naast het traditionele pensioenrekenwerk ook een overlap met risicomanagement (kwalitatief) en beleggingen en balanswaarderingen (kwantitatief). Ook in deze gebieden heb ik ervaringen opgedaan. Iets buiten de comfortzone ligt het Data Science project. Van een actuaris met de rekenmachine naar onderzoek doen op Data Science invloeden in het pensioendomein. Daar lijkt een wereld van verschil tussen te zitten, maar door alle ervaringen 'onderweg' ging dat geleidelijk.

Het is mijn verwachting dat de combinatie van deze gebieden waarde gaat toevoegen – voor je eigen persoonlijke ontwikkeling en als voorbereiding op onze veranderende werkzaamheden in de toekomstige pensioenmarkt/financiële sector. Daarbij ben ik ervan overtuigd dat de mogelijkheden ook juist buiten het pensioendomein liggen. Denk bijvoorbeeld aan financiële instellingen als banken en verzekeraars, maar niet ondenkbaar is dat de actuaris nog verder gaat kijken. Mijn advies luidt dan ook: blijf vooral in beweging en treed buiten je comfortzone! ■

1 – Netspar is het wetenschappelijk netwerk voor studies over pensioen en ouderdomsvoorziening. Netspar voert regelmatig onderzoeken uit samen met aan haar verbonden partners.

Masterclasses Blockchain, the actuarial use

- Start 28 oktober 2019
- Aangevraagd voor 24 PE-punten

www.ag-ai.nl/PermanenteEducatie

M. Kloek MSc AAG is consultant bij Sprenkels & Verschuren.

